

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärke:

Sotsiaalminister
määrus
terviktekst
01.06.2002
01.08.2002

Tehniliste abivahendite taotlemise ja soodustingimustel eraldamise tingimused ja kord

Vastu võetud 14.12.2000 nr 79

AVALDATUD :

[RTL 2000, 136, 2156](#)

REDAKTSIOON :

Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002

[RTL 2001, 135, 1952](#)

Sotsiaalmin m 14.03.2001 Nr.33 jõust.26.03.2001

[RTL 2001, 38, 529](#)

Määrus kehtestatakse «Sotsiaalhoolekande seaduse» (RT I 1995, 21, 323; 1996, 49, 953; 1997, 35, 538; 77, 1309; 2000, 33, 198) paragrahvi 12 lõike 2 alusel.

§ 1. Üldsätted

(1) Määrus reguleerib tehniliste abivahendite soodustingimustel müümise ja laenutamise teenuse osutamist lastele, puuetega inimestele ja vanuritele.

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

(2) Tehnilised abivahendid (proteesid, ortoosid jm abivahendid) on tooted, instrumendid, varustus või tehnilised süsteemid, mille abil on võimalik ennetada tekkinud või kaasasündinud kahjustuse või puude süvenemist, kompenseerida kahjustusest või puudest tingitud funktsioonihäiret, parandada või säilitada võimalikult kõrget füüsilist ja sotsiaalset iseseisvust ning tegutsemisvõimet.

(3) Soodustingimustel eraldatakse eritellimuse alusel või masstoodanguna valmistatud tehnilisi abivahendeid, mida vajadusel kohandatakse konkreetsele isikule.

(4) Määruse alusel kompenseeritavate tehniliste väikeabivahendite loetelus (lisa 1) ja keerulisemate abivahendite loetelus (lisa 2) on kindlaks määratud abivahendite kasutusaeg ja riigi osaluse protsent abivahendi eest tasumisel.

(5) Riikliku ravikindlustuse eelarve vahenditest kompenseeritavate abivahendite loetelus (lisa 3) on toodud abivahendi kasutamise vajaduse määraja, piirliimit aastas ja haigekassa osaluse protsent abivahendi eest tasumisel.

§ 2. Tehnilise abivahendi taotlemine

(1) Soodustingimustel tehniliste abivahendite ostmist, laenutamist või nendega seotud teenuste kompenseerimist käesoleva määruse alusel võivad taotleda:

- 1) lapsevanemad või eestkostja lapsele;
- 2) tööealised isikud, kellel on tuvastatud töövõime kaotus alates 40% (kuulmispuude puhul kuulmislangusega alates 30 detsibellist) või on määratud invaliidsusgrupp;

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

- 3) vanaduspensioniealised isikud, kellel abivahend võimaldab parandada toimetulekut;
- 4) insuliini süstivad diabeetikud.

(2) Tehniliste abivahendite kasutamise vajaduse määrab:

- 1) tehniliste väikeabivahendite korral perearst või mõni teine raviarst;
- 2) keerulisemate tehniliste abivahendite korral eriarst või rehabilitatsiooniasutus.

(3) Soodustingimustel tehniliste abivahendite ostmiseks, laenutamiseks või nendega seotud teenuste esmakordse kompenseerimise taotlemiseks pöördub taotleja elukohajärgsesse maavalitsusse, Tallinnas elukohajärgsesse linnaosavalitsusse ning isikliku abivahendi kaardi (lisa 4) saamisel abivahendeid väljastavasse ettevõttesse, asutusse või organisatsiooni (edaspidi *ettevõtte*).

(4) Korduvalt määratud väikeabivahendite ostmiseks, laenutamiseks või nendega seotud teenuste kompenseerimise taotlemiseks pöördub taotleja abivahendeid väljastavasse ettevõttesse.

(5) Korduvalt määratud keerulisemate abivahendite kompenseerimise taotlemiseks ja käesoleva määruse paragrahvis 4 toodud erandjuhtumitel esitab isik elukohajärgsele maavalitsusele, Tallinnas Sotsiaal- ja Tervishoiuametile vabas vormis avalduse.

(6) 30 000 krooni ja rohkem maksvate proteeside kompenseerimise aluseks on rehabilitatsiooniasutuse otsus tehnilise abivahendi vajaduse kohta. Abivahendi vajaduse määramise eest tasub klient summas, mis ei ületa rehabilitatsiooniplaani koostamise tasu. Rehabilitatsiooniplaani koostamise tasu määratakse kindlaks maavalitsuse ja rehabilitatsiooniasutuse vahel sõlmitavas lepingus.

(Sotsiaalmin m 14.03.2001 Nr.33 jõust.26.03.2001)

§ 3. Abivahendi taotluste läbivaatamine

(1) Isikliku abivahendi kaardi väljastab isikule arstitõendi alusel allkirja vastu tema elukohajärgne maavalitsus või Tallinnas elukohajärgne linnaosavalitsus, kes peavad kaartide kohta arvestust. Maavanemal on õigus delegeerida isikliku abivahendi kaardi väljastamine kohalikele omavalitsusüksustele.

(2) Isikliku abivahendi kaardid nummerdatakse ja nendele tehakse märges puude raskusastme või töövõime kaotuse protsendi kohta ekspertiisotsuse või invaliidsustunnistuse alusel.

(3) Igale isikule väljastatakse ainult üks isikliku abivahendi kaart, millele ettevõtted kannavad kõik soodustingimustel müüdnud või laenutatud abivahendid. Kaardi täitumisel kinnitab elukohajärgne maavalitsus või Tallinnas elukohajärgne linnaosavalitsus sellele lisalehe, mille järjekorranumber märgitakse kaardile. Kaardi kaotamisel väljastatakse dublikaat.

(4) Elukoha muutmise korral peab isikliku abivahendi kaardi omanik pöörduma uue elukohajärgse maavalitsuse või Tallinnas linnaosavalitsuse poole, kus tema kaart registreeritakse ümber, märkides sellele uue numbriga ning väljastaja nimetuse, ning teavitatakse sellest eelmist isikliku abivahendi kaardi registreerijat.

(5) Ettevõtted müüvad või laenutavad abivahendeid soodustingimustel ainult täpselt ja täielikult täidetud isikliku abivahendi kaardi olemasolul.

(6) Isikliku abivahendi kaart väljastatakse diabeetikutele testribade ostmiseks ning esmaste individuaalselt valmistatavate ortooside ja proteeside ostmiseks vastavalt lisa 3 toodud loetelule.

§ 4. Erandjuhtumid

(1) Maavanem või Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti juhataja vaatab tehniliste abivahendite soodustingimustel ostmise taotlused läbi ja teeb otsuse järgmistel juhtudel:

1) (Kehtetu - Sotsiaalmin m 14.03.2001 Nr.33 jõust.26.03.2001)

2) isik vajab ühte või mitut abivahendit kogumaksumusega 20 000 kuni 49 999 krooni;

3) isik vajab uut abivahendit enne eelmise kasutusaja möödumist.

(2) Käesoleva määruse paragrahvis 5 nimetatud ekspertkomisjon vaatab tehniliste abivahendite soodustingimustel ostmise taotlused maavanema või Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti juhataja ettepanekul läbi ja teeb otsuse järgmistel juhtudel:

1) puudega laps vajab kolme või enam abivahendit, mille omaosalus kokku ületab aasta jooksul 5000 krooni ning mille lisakompenseerimist lapsevanem või eestkostja taotleb;

2) isik vajab 50 000 krooni ja enam maksvat abivahendit;

3) taotletavat tehnilist abivahendit ei ole käesoleva määruse lisades 1 ja 2 toodud loeteludes;

4) abivahendit vajav isik taotleb põhjendatult 50 000 krooni ja enam maksva abivahendi omaosaluse kompenseerimist.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohaselt tehtud otsused saadetakse taotlejale 5 tööpäeva jooksul otsuse tegemisest arvates.

§ 5. Ekspertkomisjoni moodustamine ja selle koosseis

(1) Tehniliste abivahenditega varustamise ja nendega seotud teenuste osutamise üleriigiliseks koordineerimiseks ning tulemuslikumaks osutamiseks moodustab sotsiaalminister nõuandva õigusega tehniliste abivahendite ja rehabilitatsiooniteenuste ekspertkomisjoni (edaspidi *ekspertkomisjon*).

(2) Ekspertkomisjon moodustatakse kolmeks aastaks.

(3) Ekspertkomisjoni esimees on Sotsiaalministeeriumi sotsiaalala asekancler.

(4) Ekspertkomisjoni liikmed on:

- ↳ Haridusministeeriumi esindaja;
- ↳ Eesti sotsiaalnõukoja esindaja;
- ↳ Sotsiaalministeeriumi esindajad (finants-eelarve, hoolekande ja sisekontrolli osakonnast);
- ↳ Sotsiaalkindlustusameti esindaja (püsiva töövõimetuse ja puude ekspertiisi alal);
- ↳ Eesti Arstide Liidu esindaja;
- ↳ Eesti Perearstide Seltsi esindaja;
- ↳ liikumispuudega inimeste organisatsioonide esindaja;
- ↳ kuulmispuudega inimeste organisatsioonide esindaja;
- ↳ nägemispuudega inimeste organisatsioonide esindaja;
- ↳ raske ja/või püsiva tervisehäirega inimeste organisatsioonide esindaja;
- ↳ puuetega laste vanemate organisatsioonide esindaja;
- ↳ eakate organisatsioonide esindaja.

(5) Ekspertkomisjoni ülesanded ja töökorra kinnitab sotsiaalminister.

§ 6. Abivahendi eraldamine

(1) Eelisjärjekorras võimaldatakse soodustingimustel abivahendite ostmist, laenutamist või nendega seotud teenuseid käesoleva määruse paragrahvi 2 lõike 1 punktides 1 ja 2 märgitud taotlejatele.

(2) Juhul kui tehniliste abivahendite soodustingimustel müümine või laenutamine kohe ei ole võimalik, seab tehnilisi abivahendeid müüv ja laenutav ettevõtte sisse taotlejate järjekorra, mille alusel võimaluse avanedes abivahendeid müüakse või laenutatakse.

(3) Tehnilisi abivahendeid soodustingimustel müüvad ja laenutavad ettevõtted peavad abivahendi müümisel või laenutamisel tagama kliendile abivahendi sobitamise, kohandamise ning esmase kasutamise ja hooldamise õpetamise.

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

(4) Isikul on õigus soodustingimustel eraldatavale tehnilisele abivahendile (v.a abivahendid ühekordseks kasutamiseks) pärast eelmise abivahendi kasutusaja möödumist.

(5) Erandkorras on lühema kasutusajaga õigus saada tehnilist abivahendit isikutel, kellele abivahend on muutunud ebasobivaks tervislikel (nt kuulmise halvenemine) või muudel isikust mitteolenevatel (nt kasvamine lapseas) põhjustel.

§ 7. Abivahendi tagastamine

(1) Kui eritellimusel valmistatud või kohandatud soodustingimustel eraldatud tehniline abivahend osutub kasutuskõlbmatuks garantiiaja jooksul, või kui rehabilitatsiooniasutus teeb kindlaks, et eraldatud abivahend isikule ei sobi, loetakse abivahend selle väljastanud ettevõtte praagiks, mis kuulub ümbertegemisele või vahetamisele väljastaja omavahendite arvelt.

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

(2) Soodustingimustel laenutatud kordvkasutusega tehnilised abivahendid kuuluvad tagastamisele neid väljastanud ettevõttele vastavalt kasutajaga sõlmitud lepingule.

§ 8. Arvestuse pidamine soodustingimustel eraldatavatehniliste abivahendite üle

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

(1) Tehnilisi abivahendeid väljastavad ettevõtted kannavad abivahendi väljastamist puudutavad andmed isiku isikliku abivahendi kaardi vastavale reale.

(2) Ettevõtte peab sellist arvestust tellimuste ja klientide kohta, mis annab ülevaate tema tegevusest klientide teenindamisel ja abivahendite väljastamisel.

(3) Ettevõtte peab klientide järjekorda.

(4) Ettevõtted peavad eraldi arvestust soodustingimustel laenutatud korduvkasutusega tehniliste abivahendite üle.

§ 9. Korraldamine ja koordineerimine

(1) Maakondades korraldab ja koordineerib tehniliste abivahendite alaste teenuste osutamist sotsiaalabi korras maavanem. Tallinnas korraldab ja koordineerib tehniliste abivahendite alaste teenuste osutamist sotsiaalabi korras Sotsiaal- ja Tervishoiuameti juhataja.

(2) Maavanemal või Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuameti juhatajal on õigus korraldada vähempakkumise konkursse tehniliste abivahendite laenutamise ja ostmise osas.

§ 10. Finantseerimine

(1) Soodustingimustel tehniliste abivahendite ostmist, laenutamist ja nendega seotud teenuseid finantseeritakse sotsiaalabi korras:

1) riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi valitsemisala kuludeks määratud vahendite arvelt lähtudes käesolevast määrusest;

2) ravikindlustuse vahenditest lähtudes Eesti Haigekassa poolt sõlmitud lepingutest;

3) valla- või linnaeelarvetest lähtudes kohalike omavalitsusorganite kehtestatud korras.

(2) Hoolekande- ja kinnipidamisasutustes viibivatele isikutele vajalike tehniliste abivahendite ostmist ja laenutamist ning nendega seotud teenuseid finantseeritakse asutuse eelarvest, välja arvatud hoolekandeaasutustes viibivatele isikutele paragrahvi 2 lõike 2 alusel määratud individuaalsed tehnilised abivahendid, mida finantseeritakse vastavalt käesolevale määrusele.

(Sotsiaalmin m 14.03.2001 Nr.33 jõust.26.03.2001)

(3) Sotsiaalminister eraldab vastavalt kehtestatud korrale igal eelarveaastal maavalitsustele ja Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile rahalised vahendid tehniliste abivahendite soodustingimustel ostmise ja laenutamise kompenseerimiseks.

(4) Sotsiaalministril on õigus jätta riigieelarvest Sotsiaalministeeriumi valitsemisala kuludes soodustingimustel ostetavate ja laenutatavate tehniliste abivahendite kompenseerimiseks määratud vahendeid reservi. Reservi kasutamiseks teeb sotsiaalministrile ettepaneku ekspertkomisjon.

(5) Isikutel on õigus abivahendeid osta ja laenutada ning nendega seotud teenuste eest tasuda isiklike vahendite arvelt või kasutada selleks sponsorvahendeid.

§ 11. Aruandlus

(1) Soodustingimustel tehnilisi abivahendeid müüvad ja laenutavad ettevõtted esitavad maavalitsustele ja Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuametile kvartaalse aruande soodustingimustel müüdud ja laenutatud abivahendite kohta sotsiaalministri kehtestatud aruandevormi «Proteesid, ortopeedilised ja muud abivahendid» (lisa 5) kohaselt.

(2) Maavalitsused ning Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet esitavad Sotsiaalministeeriumile kvartalile järgneva kuu 20. kuupäevaks aruanded nendega lepingulistest suhetes olevate ettevõtete poolt soodustingimustel müüdud ja laenutatud abivahendite kohta käesoleva määruse lisa 5 toodud vormi kohaselt.

(3) Aruanded esitatakse elektrooniliselt (disketil või elektroonilise kirja lisana) ja paber kandjal.

§ 12. Kontroll abivahendite teenuse osutamise üle

(1) Soodustingimustel tehniliste abivahendite müümist ja laenutamist ettevõtetes on õigus kontrollida maavalitsustel, Tallinna Linnavalitsusel ja Sotsiaalministeeriumil.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asutustel on õigus teha soodustingimustel tehnilisi abivahendeid müüvatele ja laenutavatele ettevõtetele ettepanekuid teenuste kvaliteedi parandamiseks, lepingute muutmiseks või lõpetamiseks.

§ 13. Määruse rakendamine

(1) Käesolev määrus jõustub 1. jaanuaril 2001. a.

(2) Tunnistatakse kehtetuks sotsiaalministri 15. detsembri 1999. a määrus nr 85 «Tehniliste abivahendite taotlemise ja soodustingimusel eraldamise kord» (RTL 2000, 9, 89; 37, 518).

Minister Eiki NESTOR

Kantsler Hannes DANILOV

Lisa 1
«Tehniliste abivahendite
taotlemise ja
soodustingimustel
eraldamise korra»
juurde

Lastele, puuetega inimestele ja vanuritele soodustingimustel eraldatavate tehniliste väikeabivahendite loetelu

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

Jaotus liikide kaupa	Kasutusaeg sõltuvalt amortisatsiooni astmest	Müük, laenutus	Piirliimit aastast	Individuaalne	Riigi osaluse %*
LIIKUMISABIVAHENDID					
Liikumis-, jõu- ja tasakaalutreeningu seadmed:					
034806 rööbaspuud ja seisutoed	3,8 a	L/M			20%/30%
Ühe käega käsitsetavad käimisabivahendid:					
120303 kepid		M			50%
120306 küünarkargud	3,5 a	M			50%
120309 küünarvarrekargud		M			50%
120312 kaenlakargud		M			50%
120316 käimisabivahendid kolme või enama tugipunktiga, käepideme või küünarvarretoega		M			50%
Käimisabivahendid kahe käega käitsemiseks:					
120603 tugiraamid	4,6 a	L/M			60%/70%
120606 ratastugiraamid		L/M			60%/70%
120609 käimistoolid		L/M			60%/70%
120612 kõrg- tugiraam		L/M			60%/70%
Jalgrattad:					
	4,6 a				

121812 ratastega tõukeraamid ja - rattad		L/M	1 tk		30%/60%
Ratastoolid (välja arvatud spetsiaalselt kohandatud):					
122103 hoobadega käsitsi kontrollitavad ratastoolid	5 a	L/M			90%/80%
122106 tagarattaveoga bimanuaalsed ratastoolid	7 a	L/M			90%/80%
122109 esirattaveoga bimanuaalsed ratastoolid	7 a	L/M			90%/80%
122112 hoobjuhitavad bimanuaalsed ratastoolid	5 a	L/M			90%/80%
122115 ühepoolse juhitavusega võimendusega ratastoolid	7 a	L/M			90%/80%
122703 tõuketoolid	7 a	L/M			90%/80%
Lisavarustus ratastoolidele:					
122406 ratastoolipadjad	3 a	M			80%
122415 ratastoolilauad	3,4a	L/M			50%
122424 akud ja akulaadid	2 a	M			50%
Muud sõiduriistad:					
122703 istekäru (lastele)		L/M			90%
Lauad:					
180303 töölaud lastele	4,5 a	L/M			90%
180306 lugemislauad		L/M			80%/60%
180315 voodilauad		L/M			80%/60%
Istemööbel:					
180903 toolid	4,5 a	L/M			80%/60%
180933 seljatoed, padjad, polstrid	2,3 a	M			80%
Toetusabivahendid:					
181803 käsipuud	6,8 a	M			50%
181806 tugikäepidemed		M			50%
181809 tualeti käsivarretoed		M			50%
Vertikaalkonveierid:					
183015 kaasaskantav kaldtee	3,5 a	L/M			60%/50%
ORTOOSID JA PROTEESID					
Ortoosid, mis on valmistatud	2 a	M			50%

masstoodetena (hinnaga kuni 1000 krooni)					
Ülajäsemete ortoosid:					
060603 sõrmeortoosid	2 a	M	1 tk	I	90%
Alajäsemete ortoosisüsteemid:					
061203 sisetallad ja tallatoed					
∫ lastele	1 a	M	2 paari	I	90%
∫ täiskasvanutele	1 a	M	2 paari	I	50%
Ortopeedilised jalatsid:					
063303 masstoodanguna valmistatud ortopeedilised jalatsid või					
063306 eritellimusel valmistatud ortopeedilised jalatsid					
∫ lastele		M	3 paari	I	90%
∫ täiskasvanutele		M	2 paari	I	50%
PÕETUS- JA HOOLDUSVAHENDID					
Abivahendid songa raviks:					
031203 kubemesonga bandaapid	1 a	M	1 tk		50%
031206 songavööd	1 a	M	1 tk		50%
Lamatiste vältimise abivahendid:					
033303 lamatisi vältivad padjad	2∫3 a	M	1 tk		70%
Biokeemilise testimise varustus ja materjalid:					
032412 glükomeetrid	3∫4 a	M	1 tk		60%
Tualeti kasutamise abivahendid:					
091203 teisaldatavad tualetitoolid, ratastega või ilma	3∫4 a	L/M			80%/60%
091212 kõrgendatud tualetiistmed	3∫4 a	M			80%
091227 tualettpaberi haarats	3∫4 a	M			50%
091233 siibrid	3∫4 a	M			50%
Naha kaitse ja puhastamise vahendid:					
092109 desinfitseerimisvahendid		M	0,5 l kuus		40%
092118 nahakaitsevahendid		M	0,5 l kuus		40%

Uriini suunavad abivahendid:					
092409 uriinikondoomid ja teised sellesarnased vahendid		M	40 tk kuus		50%
Uriinikogujad:					
092704 kehal kantavad suletud uriinikogumiskotid		M	30 tk kuus		50%
092705 kehal kantavad avatud uriinikogumiskotid		M	30 tk kuus		50%
092707 mitte kehal kantavad suletud uriinikogumiskotid		M	30 tk kuus		50%
092708 mitte kehal kantavad uriinikogumiskotid		M	30 tk kuus		50%
092713 uriinikoguja kinnitus- ja hoidmisvahendid		M	30 tk kuus		50%
Uriini absorbeerivad abivahendid:					
093004 ζ inkontinentsitooted		M	40 tk kuus (lastele alates 3. eluaastast)		40%
093009 uriini absorbeerivate abivahendite hoidmis- ja kinnitusvahendid		M	5 tk kuus		50%
Abivahendid pesemiseks, vannitamiseks ja duši kasutamiseks:					
093303 vanni- ja dušitoolid	2;3 a	M			50%
093327 vannikaelatugi	1;2 a	M			50%
Manikööri ja pedikööri abivahendid:					
093609 vedrukäärid küünte lõikamiseks	2;3 a	M			50%
Ümberasetamise/teisaldamise abivahendid:					
123003 libistamislauad ja -matid	3;4 a	L/M			50%/50%
123006 pööramisplaadid	3;4 a	L/M			50%/50%
123012 nõõrredelid ja voodinõõrid	3;4 a	M			50%
123015 tõsterihmad	3;4 a	M			50%
Voodid:					
181207 voodid ja eemaldatavad voodipõhjad, kohandatavad	3;6 a	L/M			70%/50%
Voodite lisavarustus:					
181215 voodiaste ühe ja kahe astmega	3;6 a	L/M			70%/50%

181224 päitsekõrgendus	3,6 a	L/M			70%/50%
181227 voodipiirded	3,6 a	L/M			70%/50%
123009 voodiohjad	3,4 a	L/M			70%/50%
Abivahendid riietumiseks/lahtiriietumiseks:					
090002 sukajalgatõmbaja	2,3 a	M			50%
090918 nõõpija	2,3 a	M			50%
Toiduvalmistamise abivahendid:					
150306 abivahendid lõikamiseks, hakkamiseks, tükeldamiseks	3,4 a	M			50%
Sõõmise ja joomise abivahendid:					
150912 söögiriistad (lusikas, kahvel, nuga)	3,4 a	M			50%
Käsivarre, käe ja/või sõrmefunktsioone abistavad ja/või asendavad abivahendid:					
241806 käepidemehoidjad	3,4 a	M			50%
241806 klaasihoidjad	3,4 a	M			50%
Pikendused:					
242103 haaratsid	3,4 a	M			50%
Kinnitusvahendid:					
242706 libisemisvastased alused	2,3 a	M			50%
NÄGEMISABIVAHENDID					
Kellad:					
095103 käekellad	2,3 a	M			70%
095106 taskukellad	2,3 a	M			70%
095109 muud kellad (laua-, seina-, äratuskellad)	2,3 a	M			70%
Orienteerumise abivahendid:					
123903 kompimiskepid (valged)	2,3 a	M			70%
123906 elektroonilised orienteerumisabivahendid	2,3 a	M			60%
123915 reljееfkaardid	2,3 a	M			90%
Valgustid:					
180606 lugemis- ja töövalgustid	3,4 a	L/M			80%/50%
Alternatiivse ja augmentatiivse suhtlemistreeningu abivahendid:					
034215 punktirja treeningu abivahendid	2 a	L			80%

Optilised abivahendid:					
213012 suurendusklaasid sisseehitatud valgustusega	2,3 a	M			90%
210315 suurendusklaasid valgustusega	2,3 a	M			90%
210318 binoklid ja teleskoobid	2,3 a	M			90%
210321 prillidesse monteeritud monookulaarsed või biokulaarsed kaugele ja lähedale vaatamise pikksilmad	2,3 a	M			90%
210336 valgusfiltrid	2,3 a	M			90%
Elektronoptilised abivahendid:					
210606 lugemisraamid	2,5 a	L			90%
Kirjutus- ja tekstitöötlusmasinad:					
211503 mehaanilised kirjutusmasinad	3,4 a	L	1 tk		90%
211512 käsipunktkirjamasinad	3,4 a	L	1 tk		90%
211515 elektrilised punktkirjamasinad	3,4 a	L	1 tk		90%
Kalkulaatorid:					
211803 arvelaad	3,4 a	L	1 tk		50%
211806 elektroonilised kalkulaatorid	2,3 a	L	1 tk		80%
211809 mitteelektrilised kalkulaatorid	2,3 a	L	1 tk		50%
Abivahendid joonistamiseks ja kirjutamiseks:					
212409 allkirja juhendid	4,5 a	L			60%
õ templid	4,5 a	M		I	60%
212412 kirjutusraamid	3 a	L			90%
212415 punktkirjavarustus	3 a	L			90%
Meerikud ja vastuvõtjad:					
213003 kasettmagnetofonid	2,3 a	M/L	1 tk		50%/80%
213009 minikasettmagnetofonid (sh diktofonid)	2,3 a	M/L	1 tk		50%/80%
KUULMISABIVAHENDID					
Telefonid ja telefoneerimisabivahendid:					
213621 telefonivõimendid	5,10 a	M/L			50%/60%
Abivahendid lähisuhtlemiseks:					
214215 häälevõimendid	5,10 a	M/L	1 tk		75%/80%

isiklikuks kasutuseks					
214218 kommunikatsioonivõimendid	5,10 a	M/L	1 tk		75%/80%
Kuulmisabivahendid:					
214503 kuuldeaparaadi individuaalne otsak		M	2 tk	I	90%
Signaliseerimise ja osutamise abivahendid:					
214803 ukse signaalid ja neile osutajad	5,10 a	M/L			50%/60%
214815 helile osutajad	5,10 a	M/L			50%/60%
Häiresüsteemid:					
215109 hädaohu avastamise abivahendid	5,10 a	M/L			50%/60%
ABIVAHENDID JA SEADMED KESKKONNATEGURITE PARANDAMISEKS, TÖÖRIISTAD JA MASINAD:					
Mööteriistad:					
270603 abivahendid ja tööriistad pikkuse mõõtmiseks	6,8 a	M/L			50%/50%
270606 abivahendid ja tööriistad nurkade mõõtmiseks	6,8 a	M/L			50%/50%
270621 abivahendid temperatuuri mõõtmiseks	6,8 a	M/L			50%/50%

Abivahendid, mis maksavad alla 200 krooni, ei kuulu kompenseerimisele (v.a naha kaitse ja puhastamise vahendid; uriini suunavad abivahendid; uriinikogujad; uriini absorbeerivad abivahendid), kuid neid käsitletakse 5%-lise käibemaksu alla kuuluvatena vastavalt sotsiaalministri 11. märtsi 1999. a määrusele nr 13.

* Lapsed kuni 18 a:

1) lapsinvaliidi või puudega lapse tõendi olemasolu korral või kuulmislangu puhul alates 30 detsibellist M 90%, L 90%;

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

2) ilma tõendita M 50%, L 50%.

Lisa 2
«Tehniliste abivahendite
taotlemise ja
soodustingimustel
eraldamise korra»
juurde

Lastele, puuetega inimestele ja vanuritele soodustingimustel eraldatavate keerulisemate tehniliste abivahendite loetelu

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

Jaotus liikide kaupa	Kasutusaeg sõltuvalt amortisatsiooni astmest	Müük, laenutus	Piirlimiit aastas	Individuaalne	Riigi osaluse %*
LIKUMISABIVAHENDID					
Liikumis-, jõu- ja tasakaalutreeningu seadmed:					
034803 treeningu ja ergomeeter jalgrattad	3,8 a	L	1 tk		50%
034815 pedaaltrenapöör, sh reguleeritav	3,8 a	L	1 tk		50%
034824 liikuvus-, jõu- ja tasakaalutreeningu seadmed	3,8 a	L	1 tk		50%
Jalgrattad:					
121806 kolmerattalised jalgrattad pedaalidega	4,6 a	L/M	1 tk		30%/60%
121809 kolmerattalised jalgrattad käsiagamiga		L/M	1 tk		30%/60%
Ratastoolid (sh mehaanilised spetsiaalselt kohandatud):					
122121 elektrilised abilise poolt juhitud ratastoolid	7 a	L/M			90%/80%
122124 elektrilised ratastoolid käsijuhtimisega	7 a	L/M			90%/80%
122127 elektrilised ratastoolid mootorjuhtimisega	7 a	L/M			90%/80%
Istemööbel:					
180912 toolid ja istmed püstitõusmisfunktsiooniga	4,5a	L/M			80%/60%
180921 spetsiaalne istemööbel (sh püksistmed)	2,3 a	L/M			80%/60%
180939 moduleeritavad istumissüsteemid lastele	4,5 a	L/M			90%
ORTOOSID JA PROTEESID					
Ortoosid, mis on valmistatud masstoodetena	2 a	M			50%
(hinnaga üle 1000 krooni)					
Eritellimusel valmistatavad ortoosid ja proteesid:					
Lüüsimba ortoosid:					
060303 ristluu- niude ortoosid	2 a	M	1 tk	I	90%
060306 nimme- ristluu ortoosid	2 a	M	1 tk	I	90%

060309 rindkere-nimme-ristлуу ортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060312 kaela ортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060315 kaela-rindkere ортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060318 kaela-rindkere-nimme-ristлуу ортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
Ülajäsemete ортоосид:					
060606 käeортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060609 randmeортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060612 käe-randmeортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060613 käe-randme-sõrmeортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060615 küünarliigeseортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060618 küünarliigese-randmeортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060619 küünarliigese-randme-käeортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060621 õlaортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060624 õla-küünarliigeseортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060627 õla-küünarliigese-randmeортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
060630 õla-küünarliigese-randme-käeортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
Alajäsemete ортоосисüsteemid:					
061203 jalaортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
061206 kannajalaортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
061209 põlveортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
061212 põlve-kanna-jala ортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
061215 puusaортоосид, k.a abduktsiooniортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
061216 puuspõlveортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
061218 puuspõlve-kanna-jala ортоосид	2 a	M	1 tk	I	90%
Jäsemeproteesid:					
061803 käe osade proteesid	3 a	M	1 tk	I	90%
061806 randmeliigese	3 a	M	1 tk	I	90%

eksartikulatsiooniproteesid					
061809	3 a	M	1 tk	I	90%
küünarvarreproteesid					
061812	3 a	M	1 tk	I	90%
küünarliigese					
eksartikulatsiooniproteesid					
061815	3 a	M	1 tk	I	90%
õlavarreproteesid					
061818	3 a	M	1 tk	I	90%
õlaeksartikulatsiooniproteesid					
061821	3 a	M	1 tk	I	90%
esineljandiku					
amputatsiooniproteesid					
061824	3 a	M	1 tk	I	90%
proteeskäed					
Alajäsemeproteesid:					
062403 jalaosade	3 a	M	1 tk	I	90%
proteesid					
062406	3 a	M	1 tk	I	90%
kannaliigese					
eksartikulatsiooniproteesid					
062409	3 a	M	1 tk	I	90%
sääreproteesid					
062412 põlve	3 a	M	1 tk	I	90%
eksartikulatsiooniproteesid					
062415	3 a	M	1 tk	I	90%
reieproteesid					
062418 puusa	3 a	M	1 tk	I	90%
eksartikulatsiooniproteesid					
062421	3 a	M	1 tk	I	90%
vaagnaosa					
amputeerimise					
proteesid					
062424	3 a	M	1 tk	I	90%
hemikorporektoomi-					
amputatsiooniproteesid					
062427 kanna-	3 a	M	1 tk	I	90%
jala seadised					
(proteesjalad)					
062439	3 a	M	1 tk	I	90%
säärehülsid					
062442 reie hülsid	3 a	M	1 tk	I	90%
062445	3 a	M	1 tk	I	90%
alajäsemete					
proteesisüsteemidele					
kohandatud					
seadmed					
Muud proteesid:					
063018	3,4 a	M			70%
rinnaproteesid					
063021	1,2 a	M		I	80%
silmaproteesid					
PÕETUS- JA					
HOOLDUSVAHENDID					
Voodid:					
181210 voodid	3,6 a	L			70%
ja eemaldatavad					
voodipõhjad,					

mootoriga
kohandatavad

NÄGEMISABIVAHENDID

Optilised abivahendid:

210303 prilliklaasid (Dsph, cyl, kui korrigeerib kuni 0,3-ni)	1,2 a	M	I	50%
210327 nägemisvälja avardajad	2,3 a	M		60%
210330 läätсед ning läätseüsteemid tugevaks suurendamiseks	2,3 a	M		90%
210333 prisma-prillid	2,3 a	M		90%

Elektronoptilised abivahendid:

210603 suurendavad videosüsteemid	2,5 a	L	1 tk	90%
210912 kuvarid	2,5 a	L/M	1 tk	90%
210915 varustus tehiskõneks	2,5 a	M		90%

Tarkvara:

210927 tarkvara, mis suurendab teksti ekraanil (ZOOM tekst)	2,5 a	M		90%
2121 tarkvara nägemistreeninguks	2,3 a	L		90%

KUULMISABIVAHENDID

Heli

Ülekandesüsteemid:

213924 raadiosagedusega ülekandesüsteemid	5,10 a	M/L	1 tk	50%/60%
213927 IR- süsteemid	5,10 a	L	1 tk	50%

Kuulmisabivahendid:

214503 kõrvasisesed kuulmisabivahendid	3,8 a	M	1 tk	90%**
214506 kõrvatagused kuulmisabivahendid	3,8 a	M	2 tk	90%**
214512 kehale kinnitatavad kuulmisabivahendid	3,8 a	M	1 tk	75%

* Lapsed kuni 18 a:

1) lapsinvaliidi või puudega lapse tõendi olemasolu korral või kuulmislanguse puhul alates 30 detsibellist M 90%, L 90%;

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

2) ilma tõendita M 50%, L 50%.

** Tööealistele isikutele, kellel on kuulmislangus alates 30 detsibellist $\geq$ M 90%, ülejäänud $\geq$ M 90%, kuid kompensatsioon ei ületa 2500 krooni.

(Sotsiaalmin m 07.12.2001 Nr.119 jõust.01.01.2002 - [RTL 2001, 135, 1952](#))

HAIGEKASSA POOLT RAVIKINDLUSTUSVAHENDITEST TASUTAVATE ABIVAHENDITE LIIGID

	Kasutamise vajaduse määraja	Piirliimit aastas	Haigekassa osaluse %
1. Diabeetikute testiribad lastele	eriarst või	300 riba	90%
2. Diabeetikute testiribad rasedatele	perearst vastavalt kinnitatud loetelule	300 riba raseduse jooksul	90%
3. Diabeetikute testiribad I ja II tüüpi diabeedihaigetele, kes saavad raviks 3 või enam insuliinisüsti päevas		250 riba	90%
4. Stoomihooldusvahendid stoomi omavatele kindlustatutele	kirurg onkoloog	kuu keskmine kogus lepinguga	90%
5. Esmased varased individuaalselt valmistatavad ortoosid ja proteesid	kirurg ortopeed-traumatoloog	1 tk	90%
6. Kontaktläätsed imikutele ja väikelastele afaakia korral	Tallinna või Tartu Silmakliinik	4 lääts ühe silma kohta aastas	90%
7. Keratokoonuse haigetele	silmaarst	3 lääts ühe silma kohta aastas	90%
8. Keratopaatia haigetele	silmaarst	2 lääts ühe silma kohta aastas	90%
9. Põletushaigete surveriided	Keila Haigla ortopeed-traumatoloog	1 tk	90%

Märkused:

Ravikindlustusvahenditest tasutakse kindlustatud isikutele eraldatud abivahendeid.

Punktides 4, 5, 7, 8 ja 9 toodud juhtudel lähtub haigekassa «Tehniliste abivahendite taotlemise ja soodustingimustel eraldamise korra» paragrahvi 2 lõike 1 punktides 1, 2 ja 3 nimetatud soodusgruppidest.

ISIKLIKU ABIVAHENDI KAART

ISIKLIKU ABIVAHENDI KAART	Nimi: .....
	Isikukood: .....
	Elukoht: .....
	.....

Jrk nr	Kp	Ettevõtte nimetus	Abivahendi nimetus	Kõikumaksumus	Riigi dotats.	Oma osalus	Kätte saadud	Ettevõtte esindaja	Kliendi allkiri

Lisa 5
«Tehniliste abivahendite
taotlemise ja
soodustingimustel
eraldamise korra»
juurde

Sotsiaalministeerium		Lk 1 (4)
Statistika ja analüüsi osakond tel (2) 62 69 760		
Gonsiori 29 15027 TALLINN		
Aruande esitaja		
Aadress		
Juhataja ees- ja perekonnanimi, telefon		Proteesid, ortopeedilised ja muud abivahendid
		kvartaalne aruanne kasvavas kokkuvõttes aasta algusest (1.kv, poolaasta, 9 kuud, aasta)
		Esitavad: maavalitsused kvartalile järgneva kuu 20. kuupäevaks
		soodustingimustel eraldamise korra juurde

1. Abivahendi saajad *						
		neist				
		neist		töövõimelises eas isikud		
Abivahendi liik	Abivahendi saajate arv kokku	kuni 18 a lapsed	puudega lapsed *	töötavad	mittetöötavad	vanaduspensionieas isikud
A	1	2	3	4	5	6
Müüdav abivahend						
liikumisabivahend						
ortoosid ja proteesid						
põetus- ja hooldusvahendid						
nägemisabivahendid						
kuulmisabivahendid						
meelelahutus- ja						

arendavad abivahendid					
Kokku					
laenutatav abivahend					
liikumisabivahend					
ortoosid ja proteesid					
põetus- ja hooldusvahendid					
nägemisabivahendid					
kuulmisabivahendid					
meelelahutus- ja arendavad abivahendid					
Kokku					
* Igat isikut arvestatakse vaid üks kord, sõltumata sellest, mitu korda ta aruandeperioodi jooksul abivahendit sai.					
** Puudega lapse tõendit või lapsinvaliidi tõendit omavad lapsed.					

			Lk 2 (4)
2. Abivahendite maksumus ja finantseerimine (krooni)			
		sellest	
Abivahendi liik	Abivahendite maksumus kokku	maksis riik	s.h. abivahendid lastele
A	1	2	3
Müüdav abivahend			
liikumisabivahend			
ortoosid ja proteesid			
põetus- ja hooldusvahendid			
nägemisabivahendid			
kuulmisabivahendid			
meelelahutus- ja arendavad abivahendid			
Kokku			
Laenutatav abivahend*			
liikumisabivahend			
ortoosid ja proteesid			
põetus- ja hooldusvahendid			
nägemisabivahendid			
kuulmisabivahendid			
meelelahutus- ja arendavad abivahendid			
Kokku			
Müüdavad ja laenutatavad kokku			
liikumisabivahend			
ortoosid ja proteesid			
põetus- ja hooldusvahendid			
nägemisabivahendid			
kuulmisabivahendid			

meelelahutus- ja arendavad abivahendid			
Kokku			
* Laenutatava abivahendi maksumus - teenustasu, s.o. laenutamise maksumus			

3. Abivahendi saajad firmade lõikes								Lk 3 (4)
Abivahendisaajate arv*								
neist								
Firma nimi	kokkuvõttes	kuumisabivahendid	ortoosid ja proteesid	sh. tallatoed	põetus- ja hoidusvahendid	stagenimisabivahendid	kuulmisabivahendid	meelelahutus- ja arendavad abivahendid
A	1	2	3	4	5	6	7	
Müüdav abivahend								
Kokku								
Laenutatav abivahend								
Kokku								

* Iga isikut arvestatakse vaid üks kord, sõltumata sellest, mitu korda ta aruandeperioodi jooksul abivahendit sai.

4. Abivahendite maksumus firmade lõikes (krooni)										Lk 4 (4)
Abivahendi saajate arv										
neist										
Firma nimi	kokkuvõttes	kuumisabivahendid	sh. ratastoolid	ortoosid ja proteesid	sh. tallatoed	põetus- ja hoidusvahendid	stagenimisabivahendid	kuulmisabivahendid	meelelahutus- ja arendavad abivahendid	
A	1	2	3	4	5	6	7			
Müüdav abivahend										
Kokku										

Kokku										
Laenutatav abivahend										
Kokku										
Müüdavad ja laenutatavad kokku										
Kokku										
* Laenutatava abivahendi maksumus - teenustasu, s.o. laenutamise maksumus										